

आदिवासी क्षेत्राच्या प्रशासनाचे बळकटीकरण
कर्मचारी विषयक धोरण

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : आस्था-१०९३/प्र.कृ.२४५/९३/का.१५

मंत्रालय, विस्तार, मुंबई - ४०० ०२२.

दिनांक : २६ डिसेंबर, १९९३.

आदिवासीच्या सामाजिक आणि आर्थिक विकासाचा तेंग गतीमान करण्याच्या उद्देशाने शासनाने आदिवासी उपयोगना संजल्पनेहा स्वीकार करून एकात्मक आदिवासी विकास प्रकल्पाची स्थापना केली. या प्रकल्पामध्ये काम करणा-या अधिकार्यांना आणि कर्मचार्यांना दुर्भिंडांगराबद्द आणि गैरसोभीच्या आदिवासी क्षेत्रात रहावे लागत असल्यामुळे स्थांच्या ताढी काढी सवलती मैत्री करण्यात आल्या होत्या. आदिवासीच्या विकास पोजना असिक्क प्रभावीपणे राबविल्या नाण्याताढी आणि कुपोषण, दैन्य व दाखिद्य आणि निरक्षेता पांच्या पासून आदिवासीचा बचाव करण्याच्या उद्देशाने अनुकूल आदिवासी क्षेत्रातील प्रशासनाचे बळकटीकरण करण्याचा निर्णय शासनाने घेला असून शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : आस्था-१०९३/प्र.कृ.३०२/९३/का.१५, दिनांक ९ नोव्हेंबर, १९९३ अनुतारे उघित आदेश जारी करण्यात आले असेही. या अनुषेणाने आदिवासी क्षेत्रात काम करणा-या शासकीय अधिकारी आणि कर्मचारीच्या तेवा शर्ती विषयी शासन पुढोलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

[१] पुढील ११ निवडक एकात्मक आदिवासी विकास प्रकल्पाच्या कायदेत्रात कार्यरत असणारे सर्व अधिकारी आणि कर्मचारी प्रकल्प अधिकारी पांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाले असतोल. पारम्पर्य शासकीय तसेच जिल्हा परिषद्याच्या अधिकारीच्या आणि कर्मचारीच्या राष्ट्रील.

१] जव्हार, जि. ठाणे

२] डहाणु जि. ठाणे

३] नापिक

४] कवळे, जि. नापिक

५] ताळोदा, जि. धुळे

६] किंवड, जि. नापिक

७] धारणी, जि. अमरावती

८] अदेरी, जि. गडविरोली.

९] भामरागड, जि. गडविरोली,

१०] गडविरोली

११] चिखल्दरा, जि. अमरावती.

२] उक्त प्रकल्प क्षेत्रातील सर्व अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांवरोल प्रकल्प अधिकाऱ्याचे प्रशासकोय नियंत्रण पुढोलप्रकारे राहील :-

[अ] प्रकल्प क्षेत्रात काम करणाऱ्या सर्व वर्ग ३ व वर्ग ४ मधील कर्मचाऱ्यांना (महाराष्ट्र नागरी सेवन [शिक्षा व अपाल]) नियम १९७६ मधील तरतुदी नुसार किंवित शिक्षा देण्याचे अधिकार प्रकल्प अधिकाऱ्यांना राहातील.

[आ] वरील प्रथोजनासाठी प्रकल्प अधिकारी, स्कात्तिमक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना प्रकल्प क्षेत्रात काम करोत असलेल्या सर्व शासकोय विभागांच्या आणि जिल्हा परिषदेच्या यंत्रांच्या अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांच्या कार्यालय प्रमुख मृणून घोषित करण्यात येत आहे.

[इ] या कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांच्या किंवित रेजा मंजूरीचे अधिकार प्रकल्प अधिकाऱ्यांना राहातील. अर्जित अथवा अन्य प्रकारच्या दोई मुदतोच्या रेजांची प्रकरणे प्रकल्प अधिकाऱ्यांच्या सहभती शिक्षाय मंजूर केली जाणार नाहीत.

[ई] प्रकल्प क्षेत्रातील सर्व विभागांच्या व जिल्हा परिषदेच्या वर्ग ३ व वर्ग ४ मधील कर्मचाऱ्यांच्या प्रकल्पांतर्गत बदल्या करण्याचे अधिकार प्रकल्प अधिकाऱ्यांना असतील.

[उ] प्रकल्प क्षेत्रात काम करणाऱ्या सर्व अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांची गोपनीय प्रतिकृते प्रकल्प अधिकारी लिहितील. वर्ग १ व २ अधिकाऱ्यांच्या तंदर्भात प्रकल्प अधिकारी हे

प्रतिवेदन अधिका-याचो भूमिका वठवितील तर वर्ग ३ कर्मचा-यांच्या
संदर्भात ते पुनर्विलोकन अधिकारी राहील. अधिका-यांच्या
संदर्भात त्यात्या पिभागाचे पुनर्विलोकन अधिकारी, प्रकल्प
अधिका-यांना लिहिलेल्या गोपनीय अहवालाचे पुनर्विलोकन
करतील.

[६] ज्या अधिका-यांची कार्य केशा आदिवासी उपयोजना क्षेत्रापाठ्ये
आणि क्षेत्राबाहेर अशा दोन्ही ठिकाणी प्रसरलेली आहे असे
अधिकारी प्रकल्प क्षेत्राच्या मध्यदित प्रकल्प अधिका-यांना
उत्तरदादी रहातील.

[७] एकात्मक आदिवासी विकास प्रकल्प क्षेत्रात ज्याचे मुख्यालय
आहे अशा सर्व अधिका-यांना आणि कर्मचा-यांना त्यांच्या
मुख्यालयाच्या ठिकाणी राहिले पाहिजे. अशा सर्व अधिकारी
आणि कर्मचा-यांना ते प्रकल्प क्षेत्रात नेमले जाण्या पूर्वी ज्या
ठिकाणा होते त्या ठिकाणे शासकीय निवासस्थान त्यांच्या
कुटुंबियांना रहाण्या व वापरण्याताठी ठेवण्याची मुभा राहील.
त्यासाठी त्यांना शासकीय नियमानुसार घरभाडे घावे लागेल.
प्रकल्पा अंतर्गत त्यांच्या नेमणूकीच्या ठिकाणी त्यांना शासकीय
निवासस्थान दिल्यात ते भाडे माफ राहील व शासकीय
निवासस्थान नतल्यात त्यांना घरभाडे भत्ता दिला जाईल.

[८] एकात्मक आदिवासी विकास प्रकल्प क्षेत्रात नेमणूक दिलेल्या
सर्व अधिकारी जाणि कर्मचा-यांनी स्थानिक आदिवासी
बोली भाषा शिकणे अनिवार्य राहील. यासाठी प्रकल्प
अधिकारी, एकात्मक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी
२ किंवा ३ महिन्यांच्या प्रशिक्षण कार्यक्रम स्थानिकरीत्या
आखावा.

[९] अपवांशात्मक परिस्थिती वगळता एकात्मक आदिवासी
विकास प्रकल्प क्षेत्रात नियुक्त करण्यात आलेल्या अधिकारी
व कर्मचा-यांचा नियुक्ती सेवा काळावधी किमान ३ वर्षांचा
राहील.

[६] एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प क्षेत्रात प्रशासनिक आणि तब्दीलीचे अधिकारी नेहम्ले जावेत यासाठी प्रत्येक विभागाने शक्यतो त्याच्या प्रत्येक तीवर्गति सरक्षेवा प्रवेशाने नियुक्त झालेल्या प्रत्येक अधिका-याचे प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यावर त्याची पहिली नियुक्ती एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प क्षेत्रात करावी.

[७] आदिवासी क्षेत्रात ३ वर्ष.सेवा कालावधी यजमानीमध्ये पार पाडल्यानंतर संबंधित अधिकारी/कर्मचारी त्यांच्या घरांती-प्रमाणे नेमणक दिली जाण्यास पात्र असतोल.

२. हा भासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहभागीमध्ये निर्णयित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल याचे आदेशानुसार व नांवाने.

[अ. द. कुलकर्णी]
सह सचिव, आदिवासी विकास

प्रमिता

- १] राज्यपालचे सचिव,
- २] मुख्यमंत्र्याचे सचिव,
- ३] मंत्री[आदिवासी विकास]
- ४] राज्यमंत्री[आदिवासी विकास]
- ५] सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांची सचिव/स्वोय सहाय्यक,
- ६] मुख्य सचिव,
- ७] इतर मंत्रालयीन विभागाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.
- ८] अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/नागपूर/ठाणे/अमरावती, उघवस्थापकांय संकाळक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास, महामंडळ, मर्यादित, नाशिक.
- ९] संघालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
- १०] सामाजिक प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ११] वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १२] समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

- १५] सहकार व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- १६] इतर सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- १७] सर्व विभागों आयुक्त,
- १८] सहकार आयुक्त व निवेदिक सहकारी संस्था, पुणे,
- १९] सर्व जिल्हांचि जिल्हाधिकारी,
- २०] सर्व जिल्हा परिषदाचि मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- २१] मंत्रालयाच्या सर्व विभागाखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
- २२] संघालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- २३] संघालक, झर्य व तांचियकी संघालनालय, जुने जकात घर,
डो.डो. इमारत, पोर्ट, मुंबई
- २४] मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी, दिशोब, मुंबई
- २५] उपमुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी दिशोब, मुंबई/पुणे/नागपूर/
औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.
- २६] महालेखापाल [लेखा व अनुज्ञेयता], महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
- २७] महालेखापाल [लेखा परीक्षा], महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
- २८] निवासी लेया परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २९] सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- ३०] अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ३१] संचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई[पत्रादारे]
- ३२] संचिव, महाराष्ट्र विधानसंडळ, विधान भवन, मुंबई[पत्रादारे]
- ३३] प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलेक आयुक्त यांची कार्यालय,
मुंबई[पत्रादारे]
- ३४] प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, नवी मुंबई[पत्रादारे]
- ३५] सहनिवंधक, सहकारी संस्था, आदिवासी विकास, नाशिक,
- ३६] सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
- ३७] उपसंघालक, अनुसूचित जमाती/जाती पडताऱ्णे समिती,
नाशिक/नागपूर
- ३८] महासंघालक, माहिती व जनसंपर्क संघालनालय, मुंबई[या शासन
निर्णयास पुरेशी प्रसिद्धदी देण्याबाबत],
- ३९] आदिवासी विकास विभागातोल सर्व कायमाने.
- ४०] निवड नृती, का. १५, आदिवासी विकास विभाग,